

# **Landelijk Toetsplan 2024**

## Colofon

Ingangsdatum: 1 maart 2024

Opdrachtgever: Hoofdenoverleg Huisartsopleidingen

Postadres: Postbus 20072 3502 LB Utrecht

Contact: 030 28 23 460 – [secretariaat@huisartsopleiding.nl](mailto:secretariaat@huisartsopleiding.nl)

Website: [www.huisartsopleiding.nl](http://www.huisartsopleiding.nl)

Dit toetsplan is ontwikkeld door de leden van de LOCT (Landelijk Overleg Coördinatoren Toetsing) namens Huisartsopleiding Nederland

© Huisartsopleiding Nederland, februari 2024

## Inhoud

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Inleiding .....                                                                        | 4         |
| <b>Deel 1 Proces van beoordeling en besluitvorming .....</b>                           | <b>5</b>  |
| ComBel en voortgangsgesprek .....                                                      | 6         |
| Voortgangsbepaling .....                                                               | 6         |
| Besluitvorming (voortgangsbepaling) .....                                              | 7         |
| Geïntensiveerd begeleidingstraject, voortzetting onder voorwaarden en verlenging ..... | 8         |
| Toetsing deeltijd-aio en aiothos .....                                                 | 9         |
| Geschillen .....                                                                       | 9         |
| Portfolio .....                                                                        | 9         |
| <b>Deel 2 Formele verplichtingen waar een aio aan moet voldoen .....</b>               | <b>10</b> |
| Jaar 1 – 1e huisartsstage .....                                                        | 10        |
| Jaar 2 – externe stages .....                                                          | 10        |
| Jaar 3 – 2e huisartsstage .....                                                        | 11        |
| <b>Deel 3 Overzicht van instrumenten voor observatie, feedback en reflectie .....</b>  | <b>12</b> |
| Korte Praktijkbeoordeling (KPB) .....                                                  | 12        |
| Korte Vaardigheid Beoordeling (KVB) .....                                              | 12        |

# Inleiding

Het Landelijk Toetsplan 2024 sluit aan op het Landelijk Opleidingsplan (LOP) “Verantwoord Vertrouwen” (2024). In het bijzonder bij hoofdstuk 3.4 *Beoordeling en besluitvorming hebben een ontwikkelingsgerichte én normerende functie* en hoofdstuk 5 *Protocol Beoordeling en besluitvorming*. Het Landelijk Toetsplan, opgesteld in opdracht van de hoofden van de huisartsopleidingen, treedt in werking per 1 maart 2024. Dit toetsplan is van toepassing op alle aios die vanaf die datum starten met hun opleiding of die reeds in opleiding zijn.

In de onderwijsvisie vanuit het LOP “Verantwoord Vertrouwen” wordt gestreefd naar een opleiding waar aios een balans ervaren tussen enerzijds heldere kaders en anderzijds voldoende ruimte om op hun eigen manier een verantwoordelijk lid van de beroepsgroep te worden.

Daarbij is het van belang dat we bij de start van de opleiding expliciet vertrouwen op de motivatie en verantwoordelijkheid van de aios om zich te ontwikkelen tot huisarts.

Opleiden is gebaseerd op wederzijdse zichtbaarheid en dialoog binnen constructieve opleidingsrelaties. Elkaar aan het werk zien, bevragen en (narratieve) feedback geven is hierbij onmisbaar. De opleiding is zodanig ingericht dat aios, opleiders en groepsbegeleiders hiertoe worden uitgedaagd.

Het Landelijk Toetsplan is geschreven als groeidocument en is in deze versie aangepast aan de minimale verplichte eisen die voortkomen uit het LOP. Het toetsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangevuld.

De onderbouwing van de onderdelen die beschreven worden in dit toetsplan is te vinden in het Landelijk Opleidingsplan. Hier wordt ook naar verwezen.

Het groeidocument (versie maart 2024) is aangepast aan de minimale verplichte eisen die voortkomen uit het LOP en bestaat uit de volgende delen:

Deel 1: Beschrijft het proces van besluitvorming en beoordeling.

Deel 2: Beschrijft de formele verplichtingen waar een aios aan moet voldoen.

Deel 3: Een overzicht van instrumenten voor observatie, feedback en reflectie.

## Deel 1 Proces van beoordeling en besluitvorming

(Integraal overgenomen uit Protocol beoordeling en besluitvorming, LOP, p. 38-43)

Dit protocol beschrijft de formele wijze van beoordeling en besluitvorming.

Beoordeling en besluitvorming vinden plaats op basis van het Competentieprofiel van de huisarts binnen de tien vakinhoudelijke Thema's.

Tabel 1 geeft schematisch weer met welke frequentie en op welk moment in de verschillende opleidingsperiodes en externe stages beoordeling en besluitvorming over niveau en ontwikkeling van de afzonderlijke competenties plaatsvindt.

**Tabel 1**

*Beoordeling en besluitvorming in die verschillende opleidingsperiodes en stages*

| Stage                                      | Activiteit                                           | Frequentie                            |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| Opleidingsperiode in de huisartspraktijk 1 | ComBeL – Voortgangsgesprek-Verslag-Voortgangsadvies* | Om de 3-4 maanden                     |
|                                            | Voortgangsbeslissing                                 | Tegen einde periode 1                 |
|                                            |                                                      |                                       |
| Stages in een stage-instelling             | ComBeL – Voortgangsgesprek-Verslag-Voortgangsadvies* | Om de 3-4 maanden                     |
|                                            | Stagebeoordeling                                     | Tegen einde van iedere stage          |
|                                            | Voortgangsbeslissing                                 | Tegen einde alle stages               |
|                                            |                                                      |                                       |
| Opleidingsperiode in de huisartspraktijk 2 | ComBeL – Voortgangsgesprek-Verslag-Voortgangsadvies* | Om de 3-4 maanden                     |
|                                            | Beslissing voltooiing opleiding                      | Uiterlijk 3 maanden voor beoogd einde |
|                                            |                                                      |                                       |

\* Naar aanleiding van ieder voortgangsadvies kan een geïntensiveerd begeleidingstraject volgen

Opleider en docent<sup>1</sup> vormen zich een beeld van het niveau en de ontwikkeling van de competenties van de aios op basis van diens zichtbaarheid in constructieve opleidingsrelaties, aangevuld met doelgerichte instrumenten zoals beschreven in deel 2 en 3.

<sup>1</sup> Zie: LOP uitgangspunt 3.4 p.27

## ComBel en voortgangsgesprek

Elke 3-4 maanden is er een voortgangsgesprek, gericht op de ontwikkeling van de aios. Als voorbereiding op het gesprek geven aios, opleider en docent, in een bij ieders rol passende specifieke competentie-beoordelingslijst (ComBel), hun oordeel over het niveau en de ontwikkeling van de competenties. De afzonderlijke competenties worden binnen de verschillende inhoudelijke Thema's beoordeeld in de vorm van geschreven feedback en feed forward.

Bevindingen uit ieders ComBel worden besproken in het voortgangsgesprek. In dit voortgangsgesprek, bij voorkeur een driegesprek, reflecteert de aios op de voorbije periode en kijkt de aios vooruit naar de komende periode. Opleider en docent geven feedback. Resultaat is het gezamenlijk formuleren van een leerplan voor het vervolg van de opleiding (feed forward).

Van het voortgangsgesprek maakt de aios een verslag waarin doelen en plannen voor de komende periode zijn beschreven en wat daarbij de bijdragen zijn van aios, opleider en docent. Dit verslag wordt aan het portfolio toegevoegd, evenals de ondersteunende ComBels. Door dit verslag te accorderen, committeren opleider en docent zich aan de doelen, de plannen en hun bijdrage daaraan.

## Voortgangsadvis

Na elk voortgangsgesprek geven opleider en docent ieder hun onafhankelijke expertoordeel (voortgangsadvis of stagebeoordeling). Dit expertoordeel is een educatieve beoordeling, zoals beschreven onder E.1 in het kaderbesluit CGS [1]. Het expertoordeel bestaat uit een uitspraak over niveau en ontwikkeling van de afzonderlijke competenties en een advies aan de aios en het hoofd van de opleiding. Leidend is steeds de vraag of er voldoende niveau en ontwikkeling van de competenties is om erop te kunnen vertrouwen dat de aios binnen de gestelde tijd het eindniveau haalt. Niveau en ontwikkeling van de competenties worden beoordeeld binnen de tien Thema's. Naast de Thema's kunnen de doelen van de verschillende stages zoals hierboven vermeld houvast geven.

Het expertoordeel over niveau en ontwikkeling van competenties leidt tot een van de volgende uitspraken:

- a) Voldoende competentieniveau
- b) Onvoldoende competentieniveau
- c) Twijfel aan voldoende competentieniveau
- d) Te weinig beeldvorming binnen de verschillende Thema's om een uitspraak te doen

In de gevallen b, c en d volgt altijd een analyse van het probleem en afspraken over het vervolg. Daarbij spreken de deelnemers zich ook uit over de opleidingscondities waaronder de inzet van de aios, het reflectievermogen van de aios, de kwaliteit van de opleidingsrelatie en de kwaliteit van de leerwerkplek.

Naast het expertoordeel over de competenties wordt het voortgangsadvis aangevuld met een voortgangsadvis aan het hoofd van de opleiding over de voortzetting en/of afronding van de opleiding.

- De aios kan de opleiding voortzetten.
- De aios kan de opleiding onder voorwaarden voortzetten.
- De aios kan de opleiding niet voortzetten.

De competentieontwikkeling van aios verloopt niet volgens een vast patroon en is onder meer afhankelijk van eerdere ervaring en van wat de praktijk aan leerervaringen biedt. Het voortgangsadvis dient daarom altijd geduid te worden in relatie tot het moment in de opleiding en de opleidingsperiode of externe stage waarover het advies gaat.

## Besluitvorming (voortgangsbepaling)

De voortgangsbepaling is een selectieve beoordeling, zoals beschreven onder E.1 in het Kaderbesluit CGS [1].

Voor de besluitvorming gelden de volgende afspraken en procedures:

- a. Besluitvorming is primair gebaseerd op de voortgangsverslagen en -adviezen en het voldoen aan de formele verplichtingen zoals beschreven in dit LOP en uitgewerkt in het Landelijk toetsplan.
- b. Aan het einde van het eerste en tweede opleidingsjaar neemt het hoofd van de opleiding één van de volgende beslissingen:
  1. De opleiding van de aios wordt voortgezet.
  2. De opleiding van de aios wordt onder voorwaarden voortgezet.
    - Dit geldt in elk geval als opleider en/of docent op een of meer competenties de stage en/of de voortgang als 'onvoldoende' beoordelen én als de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van de aios wordt beëindigd.
  3. De opleiding van de aios wordt verlengd.
    - Als er sprake is van vertraging in de competentieontwikkeling van de aios, kan het hoofd de opleidingsduur (zoals bedoeld in Kaderbesluit CGS B.5) verlengen met maximaal zes maanden, bij een fulltime aanstelling.
  4. De opleiding van de aios wordt beëindigd.
    - Het hoofd van de opleiding kan tussentijds beslissen de opleiding van de aios te beëindigen als er zwaarwegende argumenten zijn op grond waarvan de aios in de resterende opleidingstijd -inclusief eventuele mogelijkheden tot verlenging - naar verwachting niet de competenties zal ontwikkelen om aan het einde van de opleiding zelfstandig binnen de tien Thema's huisartsgeneeskundige zorg te kunnen leveren. Voor deze beslissing geldt een opzegtermijn van ten minste één maand. Het hoofd informeert hierover de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS). Beslissingen tot verlenging en/of een geïntensiveerd begeleidingstraject en/of beëindiging van de opleiding worden altijd met opgaaf van redenen mondeling en schriftelijk met de aios gedeeld.

c. Geïntensiveerd begeleidingstraject: Het hoofd van de opleiding kan op basis van voortgangsadvisen en de onderbouwing daarvan, of na onderbreking van de opleiding, op ieder moment in de opleiding beslissen om een geïntensiveerd begeleidingstraject in te zetten (zie 5.5).

d. Uiterlijk drie maanden voor het beoogde einde van de opleiding neemt het hoofd van de opleiding één van de volgende beslissingen:

1. De opleiding van de aios wordt voltooid.
2. De opleiding van de aios wordt verlengd.
  - Als er sprake is van vertraging in de competentieontwikkeling van de aios, kan het hoofd van de opleiding de opleidingsduur (zoals bedoeld in Kaderbesluit CGS B.5) verlengen met maximaal zes maanden, bij een fulltime aanstelling.
3. De opleiding van de aios wordt voortijdig beëindigd.
  - Het hoofd van de opleiding kan tussentijds beslissen de opleiding van de aios te beëindigen als er zwaarwegende argumenten zijn op grond waarvan de aios in de resterende opleidingstijd -inclusief eventuele mogelijkheden tot verlenging - naar verwachting niet de competenties zal ontwikkelen om aan het einde van de opleiding zelfstandig binnen de tien Thema's huisartsgeneeskundige zorg te kunnen leveren. Voor deze beslissing geldt een opzegtermijn van ten minste één maand. Het hoofd informeert hierover de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS).

Beslissingen tot verlenging en/of een geïntensiveerd begeleidingstraject en/of beëindiging van de opleiding worden altijd met opgaaf van redenen mondeling en schriftelijk met de aios gedeeld.

e. Alle voortgangsbepalingen en de eventueel daarbij horende toelichtingen worden gedocumenteerd in het portfolio.

## **Geïntensiveerd begeleidingstraject, voortzetting onder voorwaarden en verlenging**

Beslissingen tot verlenging en/of een geïntensiveerd begeleidingstraject en/of beëindiging van de opleiding worden altijd mondeling en schriftelijk met redenen gemotiveerd. Het hoofd van de opleiding stelt de aios schriftelijk in kennis van:

1. de voorwaarde(n) waaraan de aios moet voldoen;
2. de termijn en de wijze waarop begeleiding en beoordeling plaatsvinden;
3. wat van opleider en docent verwacht wordt;
4. wat de consequenties zijn van het wel of niet voldoen aan de voorwaarden.

Leren onder aanvullende voorwaarden en/of tijden een geïntensiveerd begeleidingstraject kan ernstig bemoeilijkt worden door de verhoogde prestatiedruk. Het opleidingsinstituut draagt daarom bij aan zo goed mogelijke leercondities door expliciet en concreet te zijn in feedback en feed forward en in hoe de voortgang beoordeeld zal worden. Daarnaast onderzoekt het opleidingsinstituut of een geïntensiveerd traject binnen de bestaande driehoek van aios-opleider-docent voldoende kansrijk is. Bij de beoordeling van de voortgang zal dit alles steeds betrokken worden.



## Toetsing deeltijd-aos en aiothos

Aios volgen in verschillende formatie-omvang de opleiding. In de meeste gevallen passen de in het protocol beschreven procedures en momenten. In individuele gevallen waarin het protocol niet past, kan het hoofd van de opleiding een aangepaste procedure vaststellen.

## Geschillen

Bij een geschil over de besluitvorming geldt de *geschillenprocedure van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst*.

## Portfolio

Beoordeling en besluitvorming worden ondersteund door een portfolio. De vormgeving en het gebruik van dit portfolio volgen de uitgangspunten van het LOP.

## Deel 2 Formele verplichtingen waar een aios aan moet voldoen

Er zijn een aantal formele verplichtingen in de opleiding, landelijk of lokaal georganiseerd, waar een aios aan moet voldoen of aan moet deelnemen, naast de actieve inzet op de stageplekken en het groepsonderwijs. Deze verplichtingen dragen bij aan de ontwikkeling van de aios en leveren betekenisvolle ervaringen en feedback op die het leren bevorderen. Deze verplichtingen dragen ook bij aan de zichtbaarheid van de aios. Het niet deelnemen aan deze verplichtingen kan gevolgen hebben voor de voortzetting van de opleiding (dit is ter beoordeling aan het hoofd van de opleiding). Sommige instituten kennen, naast de landelijke formele verplichtingen, lokale instrumenten of verplichtingen die zij waardevol vinden voor de ontwikkeling van de aios. Deze zijn opgenomen in de lokale toetsplannen per opleiding.

Een eenduidige wijze van het toetsen van de academische vaardigheden van aios binnen de huisartsopleidingen moet nog verder ontwikkeld worden.

### Jaar 1 – 1e huisartsstage

|                                                                 |                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>LANDELIJK GEORGANISEERD</b>                                  |                                                                                    |
| Landelijke Huisartsgeneeskundige Kennistoets (LHK-toets)        | <a href="#">LHK-toets - Huisartsopleiding Nederland</a>                            |
| Kennis over Vaardighedentoets (KOV-toets)                       | <a href="#">Kennis over Vaardighedentoets (KOV) - Huisartsopleiding Nederland</a>  |
| STARTclass Huisartsgeneeskunde I + BLS/AED training             | <a href="#">STARTclass Huisartsgeneeskunde jaar 1 (scholamedica.nl)</a>            |
| Dienstdoen op de HAP conform Leidraad voor het leren dienstdoen | <a href="#">Leidraad-voor-het-leren-dienstdoen-2022.pdf (huisartsopleiding.nl)</a> |
| <b>LOKAAL GEORGANISEERD</b>                                     |                                                                                    |
| Bijhouden e-portfolio/ Ontwikkeling inzichtelijk maken          |                                                                                    |
| Basis consultvoeringstoets                                      | <a href="#">Consultvoeringstoets - Huisartsopleiding Nederland</a>                 |
| Zelfstandige periode*                                           |                                                                                    |
| Supervisie/intervisie **                                        |                                                                                    |

\*Timing en duur lokaal te bepalen

\*\* Methode, timing en duur lokaal te bepalen

### Jaar 2 – externe stages

|                                                          |                                                                         |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <b>LANDELIJK GEORGANISEERD</b>                           |                                                                         |
| Landelijke Huisartsgeneeskundige Kennistoets (LHK-toets) | <a href="#">LHK-toets - Huisartsopleiding Nederland</a>                 |
| STARTclass Huisartsgeneeskunde II + BLS/AED training*    | <a href="#">STARTclass Huisartsgeneeskunde jaar 2 (scholamedica.nl)</a> |

\*tijdens klinische stage

## Jaar 3 – 2e huisartsstage

|                                                                 |                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>LANDELIJK GEORGANISEERD</b>                                  |                                                                                    |
| Landelijke Huisartsgeneeskundige Kennistoets (LHK-toets)        | <a href="#">LHK-toets - Huisartsopleiding Nederland</a>                            |
| Landelijke Tweedaagse                                           | <a href="#">Landelijke Tweedaagse - Huisartsopleiding Nederland</a>                |
| STARTclass Huisartsgeneeskunde III                              | <a href="#">STARTclass Huisartsgeneeskunde jaar 3 (scholamedica.nl)</a>            |
| Dienstdoen op de HAP conform Leidraad voor het leren dienstdoen | <a href="#">Leidraad-voor-het-leren-dienstdoen-2022.pdf (huisartsopleiding.nl)</a> |
| <b>LOKAAL GEORGANISEERD</b>                                     |                                                                                    |
| Zelfstandige periode*                                           |                                                                                    |
| Supervisie/intervisie**                                         |                                                                                    |

\*Timing en duur lokaal te bepalen

\*\* Methode, timing en duur lokaal te bepalen

## Deel 3 Overzicht van instrumenten voor observatie, feedback en reflectie

Dit deel is een overzicht van instrumenten voor observatie, feedback en reflectie, die we bruikbaar en belangrijk vinden in relatie tot de visie van het LOP, en waarvan het eigenaarschap met betrekking tot de inzet ligt bij de actoren in de driehoek. De instrumenten in deel 3 voldoen aan vooraf vastgestelde kwaliteitscriteria. Er zijn nu twee observatie-instrumenten opgenomen. Het doel is dat dit overzicht verder uitgebreid wordt.

### Korte Praktijkbeoordeling (KPB)

De KPB is één van de meest gebruikte observatie- en toetsinstrumenten in medisch opleidingen. Het is een hulpmiddel bijvoorbeeld bij het observeren van een consult, een visite of telefonisch consult. Het instrument kan ingezet worden bij live-observaties of bij het bekijken van een recente video-opname. Hoewel oorspronkelijk alleen de medische inhoud, communicatie en professionaliteit getoetst kon worden, is dit in de huidige versie voor alle zeven competentiegebieden mogelijk. Bij iedere competentie is een aantal gedragsindicatoren genoemd.

Er is veel ruimte gereserveerd voor de feedback van de opleider en voor de reflectie van de aios op zijn/haar handelen. De aios kan gedurende zijn/haar opleiding gebruik maken van de KPB om zich binnen elk van de tien thema's uit het LOP te laten observeren.

### Korte Vaardigheid Beoordeling (KVB)

De Korte Vaardigheid Beoordeling (KVB) is een hulpmiddel bij het observeren en genereren van feedback op de uitvoering van een diagnostische of therapeutische vaardigheid. Met de KVB kan tevens het niveau van bekwaamheid aangegeven worden.

Hoewel de KVB een uniform en generiek instrument is (toepasbaar bij alle vaardigheden), kent de versie in het e-portfolio een openklapscherm met gedetailleerde uitvoeringsstappen van circa 50 vaardigheden. Er is de mogelijkheid zelf een vaardigheid aan deze lijst toe te voegen. Diverse observatoren, zoals opleiders, collega huisartsen of collega aios, kunnen de KVB invullen.